

Rukoussanoja 4–*Aiteō*

Aiteō–N129, pyytää, anoa, vaatia

Uudessa testamentissa on monta rukoilemista tarkoittavaa sanaa. *Proseukhomai* (3794) on näistä sanoista merkittävin, mutta myös verbillä *aiteō* on tärkeä sija niiden joukossa. Se esiintyy Ut:ssa 70 kertaa, mutta vain n. 30 kertaa on kyse Jumalan rukoilemisesta.

Verbin *aiteō* perusmerkitys profaanissa kreikassa on 'haluta t. vaatia itselleen'. Merkitysvivahteita on useita, mutta tärkein on varmastikin 'pyytää t. vaatia'.

Septuagintassa tämä termi saa aika tavalla uskonnollista sisältöä monista Vt:n kohdista, joissa Jumalan rukoilemisella on keskeinen sija. Tämä puolestaan on vaikuttanut sanan käyttöön Ut:ssa. Mutta Septuagintassakin käytetään sanaa *aiteō* hyvin erilaisissa yhteyksissä.

Ut:ssa *aiteō* esiintyy useissa keskeisissä rukousta käsittelevissä kohdissa. Sanan sisällön ja käytön kannalta luonteenomainen kohta on Matt 21:22, jossa Jeesus sanoo: »Ja kaiken, mitä te anotte rukouksessa . . .» (*aitēsēte*). *Aiteō* ilmaisee erityisesti rukousta tiettyjen asioiden puolesta. Tämä sopii hyvin yhteen sanan perusmerkityksen kanssa: 'pyytää itselleen jotakin sellaista mitä tarvitsee'.

Matteus 5:42

42. Anna sille, joka sinulta **anoo**, äläkä käännä selkääsi sille, joka sinulta lainaa pyytää. (*"Vuorisaarna" luvut 5–7*)

Luukas 11:5–13

5. Ja hän sanoi heille: "Jos jollakin teistä on ystävä ja hän menee hänen luoksensa yösydännä ja sanoo hänelle: 'Ystäväni, lainaa minulle kolme leipää,

6. sillä eräs ystäväni on matkallaan tullut minun luokseni, eikä minulla ole, mitä panna hänen eteensä';

7. ja toinen sisältä vastaa ja sanoo: 'Älä minua vaivaa; ovi on jo suljettu, ja lapseni ovat minun kanssani vuoteessa; en minä voi nousta antamaan sinulle' -

8. minä sanon teille: vaikka hän ei nousekaan antamaan hänelle sentähden, että hän on hänen ystävänsä, nousee hän kuitenkin sentähden, että toinen ei hellitä, ja antaa hänelle niin paljon, kuin hän tarvitsee.
9. Niinpä minäkin sanon teille: **anokaa**, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan.
10. Sillä jokainen **anova** saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan.
11. Ja kuka teistä on se isä, joka poikansa häneltä **pyytäessä** kalaa antaa hänelle kalan sijasta käärmeen,
12. taikka joka hänen **pyytäessään** munaa antaa hänelle skorpionin?
13. Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa ennemmin taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä **anovat!**"

Markus 15:6–11

6. Mutta juhlan aikana hän (*Pilatus*) tavallisesti päästi heille yhden vangin irti, sen, jota he **anoivat**.
7. Niin siellä oli eräs mies, jota sanottiin Barabbaaksi, vangittu muiden kapinoitsijain kanssa, jotka kapinassa olivat tehneet murhan.
8. Ja kansa meni sinne ylös ja rupesti **pyytämään**, että hän tekisi heille, niinkuin hänen tapansa oli.
9. Pilatus vastasi heille sanoen: "Tahdotteko, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?"
10. Sillä hän tiesi, että ylipapit kateudesta olivat antaneet hänet hänen käsiinsä.
11. Mutta ylipapit kiihoittivat kansaa anomaa (*ei tekstissä*), että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan.

Luukas 23:23–25

23. Mutta he ahdistivat häntä (*Pilatus*) suurilla huudoilla, **vaatien** Jeesusta ristiinnaulittavaksi; ja heidän huutonsa pääsivät voitolle.
24. Niin Pilatus tuomitsi heidän vaatimuksensa (**aitēma**) täytettäväksi.
25. Ja hän päästi irti sen, joka kapinasta ja murhasta oli vankeuteen heitetty ja jota he **vaativat**, mutta Jeesuksen hän antoi alttiiksi heidän mielivallallensa.

Seuraava kertomus tapahtui niisankuun 10. päivänä, joka oli viikoittainen sapatti. Kyseessä on Jeesuksen toinen tulo Jerusalemiin. Rinnakkainen kertomus on Matteuksen 21. luvussa.

Markus 11:12-24

12. Kun he seuraavana päivänä lähtivät Betaniasta, oli hänen (*Jeesuksen*) nälkä.
13. Ja kun hän kaukaa (*matkalla Jerusalemiin*) näki viikunapuun (*pidettiin Israelin symbolina*), jossa oli lehtiä, meni hän katsomaan, löytäisikö ehkä jotakin siitä; mutta tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä. Sillä silloin ei ollut viikunain aika.

Jesaja 28:4

4. Ja sen kunnian loisteen kuihtuvan kukan, joka on kukkulan laella, liHAVAN laakson keskellä, käy niinkuin varhaisviikunan ennen kesää: kuka vain sen näkee, tuskin se on hänen kourassaan, niin hän sen jo nielaisee.

Miika 7:1

1. Voi minua, sillä minun käy niinkuin hedelmäkorjuussa, niinkuin viinisadon jälkikorjuussa: ei ole rypälettä syödäkseni, ei varhaisviikunaa, jota minun sieluni himoitsee.

Markus 11:14-24

14. Niin hän puhui ja sanoi sille: "Älköön ikinä enää kukaan sinusta hedelmää syökö". Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen.

15. Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja hän meni pyhäkköön ja rupesi ajamaan ulos niitä, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja kaatoi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet,

16. eikä sallinut kenenkään kantaa mitään astiaa pyhäkön kautta.

17. Ja hän opetti ja sanoi heille: "Eikö ole kirjoitettu: 'Minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi'? Mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan."

18. Ja ylipapit ja kirjanoppineet kuulivat sen ja miettivät, kuinka saisivat hänet surmatuksi; sillä he pelkäsivät häntä, koska kaikki kansa oli hämmästyksissään hänen opetuksestansa.

19. Illan tultua he menivät kaupungin ulkopuolelle.

20. Ja kun he varhain aamulla (*seuraavana päivänä, joka oli viikon ensimmäinen päivä, niisankuun 11.*) kulkivat ohi, näkivät he viikunapuun kuivettuneen juuria myöten (*juurista alkaen*).

21. Silloin Pietari muisti Jeesuksen sanat ja sanoi hänelle: "Rabbi, katso, viikunapuu, jonka sinä kirosit, on kuivettunut".

22. Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Pitäkää usko Jumalaan.

23. Totisesti minä sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', eikä epäilisi (*diakrinō*) sydämessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se hänelle tapahtuisi.

24. Sentähden minä sanon teille: kaikki, mitä te rukoilette (*proseukhomai*) ja **anotte**, uskokaa saaneenne, niin se on teille tuleva.

Matteus 21:18-22

18. Kun hän varhain aamulla palasi kaupunkiin, oli hänen nälkä.

19. Ja nähdessään tien vieressä (*tässä he olivat jo tulleet Jerusalemin kaupunkiin niisankuun 11. päivänä*) viikunapuun hän meni sen luo, mutta ei löytänyt siitä muuta kuin pelkkiä lehtiä; ja hän sanoi sille: "Älköön sinusta ikinä enää hedelmää kasvako". Ja kohta (*heti*) viikunapuu kuivettui.

20. Kun opetuslapset tämän näkivät, ihmettelivät he ja sanoivat: "Kuinka viikunapuu niin äkisti kuivettui?"

21. Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi (**diakrinō**), niin ette ainoastaan voisi tehdä sitä, mikä viikunapuussa tapahtui, vaan vieläpä, jos sanoisitte tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', niin se tapahtuisi.

22. Ja kaiken, mitä te **anotte** rukouksessa (**proseykhē**), uskoen, te saatte."

Johannes 14:12–15

12. Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo minuun, myös hän on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin, kuin ne ovat, hän on tekevä; sillä minä menen Isän tykö,

13. ja mitä hyvänsä te **anotte** minun nimessäni, sen minä teen, että Isä kirkastettaisiin Pojassa.

14. Jos te **anotte** minulta (*ei tekstissä*) jotakin minun nimessäni, niin minä sen teen.

15. Jos te minua rakastatte, niin te pidätte minun käskyni.

Johannes 11:20–24 ja 39–44

20. Kun Martta kuuli, että Jeesus oli tulossa, meni hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona.

21. Ja Martta sanoi Jeesukselle: "Herra, jos sinä olisit ollut täällä, niin minun veljeni ei olisi kuollut.

22. Mutta nytkin minä tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken, mitä sinä Jumalalta **anot**."

23. Jeesus sanoi hänelle: "Sinun veljesi on nouseva ylös".

24. Martta sanoi hänelle: "Minä tiedän hänen nousevan ylösnousemuksessa, viimeisenä päivänä".

39. Jeesus sanoi: "Ottakaa kivi pois". Martta, kuolleen sisar, sanoi hänelle: "Herra, hän haisee jo, sillä hän on ollut haudassa neljättä päivää".

40. Jeesus sanoi hänelle: "Enkö minä sanonut sinulle, että jos uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kirkkauden?"

41. Niin he ottivat kiven pois. Ja Jeesus loi silmänsä ylös ja sanoi: "Isä, minä kiitän sinua, että olet minua kuullut.

42. Minä kyllä tiesin, että sinä minua aina kuulet; mutta kansan tähden, joka seisoo tässä ympärillä, minä tämän sanon, että he uskoisivat sinun lähettäneen minut."

43. Ja sen sanottuansa hän huusi suurella äänellä: "Lasarus, tule ulos!"

44. Ja kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteisiin käärittyinä, ja hänen kasvojensa ympärille oli kääritty hikiliina. Jeesus sanoi heille: "Päästäkää hänet ja antakaa hänen mennä".

1. Johannes 5:14–16

14. Ja tämä on se uskallus, joka meillä on häneen, että jos me jotakin **anomme** hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä.

15. Ja jos me tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä ikinä **anommekin**, niin tiedämme, että meillä myös on **kaikki se (aitēma)**, mitä olemme häneltä **anoneet**.

16. Jos joku näkee veljensä tekevän syntiä, joka ei ole kuolemaksi, niin **rukoilkoon**, ja hän on antava hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On syntiä, joka on kuolemaksi; siitä minä en sano, että olisi rukoiltava (**erotaō**).